VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Sotakabinetti

Keskustajohtaja **Juha Sipilä** laukaisi vaalitaistelun tuoksinassa, että Suomi pärjäisi 12 ministerillä. Sen jälkeen ministerien lukumäärä on ollut tärkein osa hallituksesta käytyä julkista keskustelua.

Niin sanottu kansa vihaa poliitikkoja, vaikka on ne itse valinnut. Populistijohtajalle helpoin tapa tavoitella kansan luottamusta on herrojen vähentäminen. Nykyinen **Alexander Stubbin** (kok.) hallitus aloitti taas tämän tietoisen pelin.

Kriiseistä uskotaan parhaiten selvittävän suppealla ydinporukalla. Mielikuvat hapuilevat sotavuosien tiivistä päätöksentekoa, sotakabinettien aikaa.

Todellisuudessa **Risto Rytin** (ed.) talvisodan hallitus 1939–1940 oli edeltäjäänsä suurempi. Päätöksenteon kyllä hoiti sotavuosina neljän miehen ydinryhmä, joista kaikki eivät aina olleet edes hallituksessa.

Juha Sipilä rakentaa omaa sotakabinettiaan kolmen miehen keskinäisen luottamuksen varaan.

Apupuolueet levittävät

Laajat, vähintään 18 ministerin hallitukset syntyivät sotien jälkeen, kun kaikki kansalaispiirit piti sitouttaa päätöksenteon illuusioon.

Pääministeri **Urho Kekkonen** (ml.) suosi 1950-luvulla suppeita ministeristöjä. 1960-luvun kansanrintamakausi levitti taas hallitukset. Kohta puoli vuosisataa on saatu nauttia lähes 20 ministerin kokoonpanoista.

Hallitukset ovat olleet ylileveitä, koska pienet apupuolueet ovat kiristäneet suhteettoman paljon ministerinpaikkoja. Vastineeksi ne ovat turvanneet hallituksen enemmistön, jos on sattunut huvittamaan.

Kristillisdemokraattien ministeri **Päivi Räsänen** hokee yhä hallituksen kaipaavan pikkupuolueita apupyörikseen. Tajunta kieltäytyy hyväksymästä vaalien tulosta. Kolmen puolueen 124 edustajan pohja tekee kaikki apupuolueet tarpeettomiksi.

Perussuomalaisten **Timo Soini** totesi kuivasti, että hänen puolueellaan on enemmän edustajia kuin RKP:llä, vihreillä ja vasemmistoliitolla yhteensä.

Vihreät jämähtivät

Vihreiden puheenjohtaja **Ville Niinistö** on vaalitulokselle yhtä sokea. Niinistön mukaan Sipilä valitsi kokoomuksen ja suuret leikkaukset, vaikka hän olisi yhtä hyvin voinut valita vihreät ja vähäiset leikkaukset.

> Vihreät vastustavat kaikkia muita elinkeinoja paitsi yliopistossa oleilua ja polkupyöräkaistojen rakentamista Helsinkiin.

Vihreät ovat saaneet hallituksissa kohtuuttomasti tavoitteitaan läpi. Suomi alkaa olla maapallon suojelluin kolkka Galapagossaarten jälkeen, mutta Niinistön mukaan tämä on vasta alkua.

Vastineeksi vihreät ovat livistäneet hallituksesta aina kun se on ollut taktisesti edullista. Vihreät vastustavat kaikkia muita elinkeinoja paitsi yliopistossa oleilua ja polkupyöräkaistojen rakentamista Helsinkiin.

Nyt vihreät ovat liimaamassa itseään vasemmistopuolueeksi Ruotsin mallin mukaan. Eläkkeelle jäänyt pääideologi **Osmo Soininvaara** haluaa kytkeä puolueen kohtalon sosiaalidemokraatteihin.

Ville Niinistö murtaa vihreiden vuosikymmenisen johtajakierrätyksen. Niinistö aikoo pysyväksi puheenjohtajaksi.

Harmittoman jäljet

RKP olisi ollut hallitukselle pienpuolueista harmittomin. Kielipykälät toki olisi pitänyt neuvotella kaikkiin uudistuksiin. Enemmän olisi tuhlattu aikaa kuin rahaa, eikä ruotsin kieli täältä häviä.

Puheenjohtaja **Carl Haglund** kohotti ulkopoliittisella sooloilullaan puolueen profiilia. Loppupeleissä siitä ei iloa ollut.

Haglund kehuu RKP:n saavutuksia 36-vuotisella hallitustaipaleella. Muutakin aineistoa löytyy.

Löperö ympäristöministeri **Jan-Erik Enestam** loi Suomeen onnettoman jätevesiasetuksen, joka on tuhonnut myöhemmin monen ministerin maineen.

Haglund ylistää edeltäjänsä, puolustusministeri **Stefan Wallinin** armeijauudistusta. Nykyisessä maailmantilanteessa tuskin Kontiolahden varuskuntaa lopetettaisiin.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 15.5.

Fiateja mainostettiin Maaseudun Tulevaisuudessa toukokuussa 1965.

Maitoa tuotetaan Ruotsissa vain 157 800 tilalla

Ruotsin lypsylehmäluku pieneni viime vuonna 80 000 päällä pudoten 1,1 miljoonaan. Samanaikaisesti väheni myös maidontuottajatalouksien määrä n. 7 prosentilla eli lähes 14 000 tilalla. Ruotsissa tuotetaan maitoa nykyään n. 157 800 tilalla, ilmenee Ruotsin meijereiden keskusliiton (SMR) v. 1964 katsauksesta. Vastaanotetun maidon kokonaismäärä supistui 3,4 pros. edelliseen vuoteen verraten ja oli kertomusvuonna yhteensä 3,2 milj. tonnia. Tuotoksen lasketaan olevan lehmää kohden n. 3 320 kg (v. 1963 3 200 kg). Lisäys lehmää kohden vastaa n. 3,8 pros. maidon kokonaistuotoksessa keskirasvapitoisuuden ollessa 3,96 pros. Meijereiden lukumäärä supistui vuoden aikana 26:lla ollen nyt 313.

jatkoa edelliseltä sivulta

KARI SALONEN

Pikakiinnike lisää kotimaisen uutuusjalkineen käyttömukavuutta. ”Ulkomailta tuotuja halpiksia ei meillä ole enää tarjolla”, Henri Sarvi kertoo.

Viljelijän työvaatetus alkaa varpaista

Peltotöihin voi halutessaan lähteä vaikka vanhoissa farkuissa, mutta lenkkarit kannattaa haaverien välttämiseksi vaihtaa turvajalkineisiin.

LOHJA (MT)

Erikoistutkija **Janne Karttunen** Työtehoseurasta on paneutunut maatilojen työturvallisuuteen ja väitellytkin aiheesta viime vuonna. Maatilan kasvattina hän tietää, miten helposti työn riskejä saattaa itse kukin vähätellä.

”Itse en lähtisi enää tavallisilla lenkkareilla pellolle”, Karttunen vakuuttaa.

”Viljelijä on parhaimmassa turvassa silloin, kun hän istuu nykyaikaisen traktorin tai puimurin ohjaamossa. Kun hän lähtee ohjaamosta ulos, ensimmäiset riskit lankeavat siinä ovella.”

Yleisimpiä tapaturmia peltotöissä ovat liukastumiset, kompastumiset ja kaatumiset.

Moni taittaa nilkkansa epätasaisella pellolla ja pihallakin, kun astuu traktorista huolettomasti ulos. Maassa voi olla myyränkolo tai kivi nurmen peitossa.

”Harkitsisin työhön nilkkaa tukevia jalkineita, vaikka väistämättä ne käyvät kuumaksi kesähelteillä.”

Kotimainen lesti

Tutustumme Karttusen kanssa maatalouteen tarpeisiin erikoistuneen Agrimarketin valikoimaan Lohjalla.

Myymäläpäällikkö **Henri Sarvi** esittelee kevään uutuusjalkineen, joka muistuttaa somisteväreineen tyylikästä urheilukenkää. Uutta on pikakiinnike, jonka avulla nauhoitus rullataan kohdalleen ja josta se nopeasti avautuu.

”Pitävä pohja on tärkeä, siksi lenkkari on huono”, Sarvi sanoo. Karttunen korostaa kärkivahvikkeen merkitystä esimerkiksi koneiden kiinnityksissä ja irrotuksissa.

Agrimarketin housut ja haalarit ovat etupäässä tuontitavaraa, mutta turvajalkineet kotimaisen Sievin Jalkine Oy:n valmistamia. Niiden yhtenä etuna on suomalaiseen jalkaan suunniteltu lesti, Sarvi kehuu.

”Ulkomailta tuotuja halpiksia ei meillä enää ole tarjolla. En usko, että halpaa vaihtoehtoa lähdetään kovin herkästi hakemaan.”

Kuosi- ja merkkitoiveita

Kaupassa eletään samaa sesonkia kuin pellolla. Näinä viikkoina myydään Sarven mukaan esimerkiksi kemikaalikäsineitä, hengityssuojaimia, haalareita ja jonkin verran turvajalkineita.

Turvavarusteiden kaupassa ei näy notkahdusta eikä nousua. ”Pakolliset turvavarusteet ymmärretään onneksi hankkia”, Sarvi toteaa.

Keskisuuresta Agrimarketista löytyy toimiva perusvalikoima työvaatteita ja suojaimia. Entistä useampi asiakas kiinnittää Sarven mukaan huomiota myös muotiin.

Kaupasta etsitään hyvännäköisiä, persoonallisia ja kantrihenkisiä vaatteita.

”Ulkonäköseikat ovat tulleet maatiloille ehkä hiukan jälkijunassa rakennuspuoleen verrattuna. Nuoret viljelijät ja etenkin naiset ovat kiinnostuneimpia muodista.”

Kaikkia kuosi- ja merkkitoiveita ei yksi kivijalkakauppa pysty täyttämään. Vannoutuneet Snickers-, Mascot- tai Carhartt-fanit löytävät trendivaatteensa tavarataloista tai verkkokaupoista.

Myös Agrimarketeilla on oma verkkokauppa.

Agrimarketista saa esimerkiksi L. Brador -merkkisiä housuja, joita markkinoi ruotsalaiseen B&B Tools -konserniin kuuluva Skydda.

Myymäläpäällikkö Henri Sarvi esittelee erikoistutkija Janne Karttuselle vaihtoehtoja käsien ja jalkojen suojaukseen. Käsineitä löytyy niin klapien heittelyyn kuin tarkkuutta vaativiin asennustöihinkin.

Suomessa suunniteltuja haalareita myyvät ainakin Dimex ja Image Wear.

Tarkista saumat

Työvaatteen pitäisi merkistä riippumatta kestää työtä ja jatkuvaa pesemistä, Karttunen korostaa. Kannattaa tarkistaa, ovatko esimerkiksi saumat ommeltu pitäviksi.

Suurella karjatilalla kertyy päivittäin niin paljon likaista pyykkiä, että Karttunen pitää teollisuuspesukoneen hankintaa järkevänä.

Ne ovat kalliimpia mutta tavallista konetta paljon kestävämpiä.

Käteviä ovat Karttusen mielestä housut, joihin voi pujottaa polvipehmusteen. ”Edun huomaa, kun konttaa polvillaan rakennustöissä tai työkoneen huoltotöissä.”

Housujen sisäpuolelle voi kiinnittää polvipehmusteet.

> Työvaatteen pitäisi merkistä riippumatta kestää työtä ja jatkuvaa pesemistä.

Kätevä kolhulippis

Karttunen suosittelee huolto- ja korjaustöihin asentajan käsineitä ja kolhulippistä.

Muovikovikkeella vuorattu turvalippis vaimentaa iskua, jos työn ääressä sattuu lyömään päänsä auki olevaan suojapeltiin.

”Joku päähine on ylipäätään hyvä olla suojaamassa myös auringolta. Viljelijät tekevät paljon ulkotöitä ja heillä on kohonnut riski sairastua melanoomaan.”

Maatiloilla tehdään Karttusen mukaan usein töitä paljain käsin. Meisselin luiskahdus voi tehdä pahaa jälkeä, ja haavat tulehtuvat helposti likaisissa oloissa.

”Käsineet ovat kehittyneet paljon viime vuosina. Valikoimaa löytyy laidasta laitaan”, Sarvi kertoo pitkän käsinehyllyn äärellä. Sopiva vaihtoehto löytyy niin klapien heittelyyn kuin tarkkuutta vaativiin huoltotöihinkin.

Pitävä sauma parantaa työvaatteen kestävyyttä.

> Meisselin luiskahdus voi tehdä pahaa jälkeä, ja haavat tulehtuvat helposti.

Saappaat kuiviksi

Palaamme vielä jalkineisiin, kun myymäläpäällikkö Henri Sarvi huomaa esitellä metsureille tutut saappaiden kuivaimet. Ne sopivat mainiosti myös navettasaappaisiin.

Verkkovirralla toimivat kuivaimet maksavat parikymppiä. Ne voi pujottaa saappaiden sisään vaikka päivällä navettakäyntien välissä.

Saappaiden pitoa voi Karttusen mukaan kohentaa tarvittaessa karkealla hiomapaperilla. Paksulla pohjallisella voi puolestaan vähentää huomattavasti kehoon tulevaa tärinää ja rasitusta työpäivän aikana.

Karttunen suosittelee maatalousyrittäjille laadukkaita työvaatteita. Jos jostain halutaan tinkiä, vierailijoita varten voi varata vaatimattomampaa päälle pantavaa, kuten kevyitä ja edullisia suojahaalareita.

TARJA HALLA